

OHJE YRITYSTUEN MAKSUHAKEMUKSEN TEKOON

Alkusanat

Tämä ohje on tarkoitettu avuksi yritystuen maksuhakemuksen tekoon (Maaseutuviraston lomake nro 2315). Kuvat ovat viitteellisiä ja ne on tarkoitettu tueksi tekstin rinnalle. Ohje perustuu huhtikuussa 2008 voimassa olevaan lainsäädäntöön, eikä ohje siten kata tämän jälkeen voimaan tulleita muutoksia.

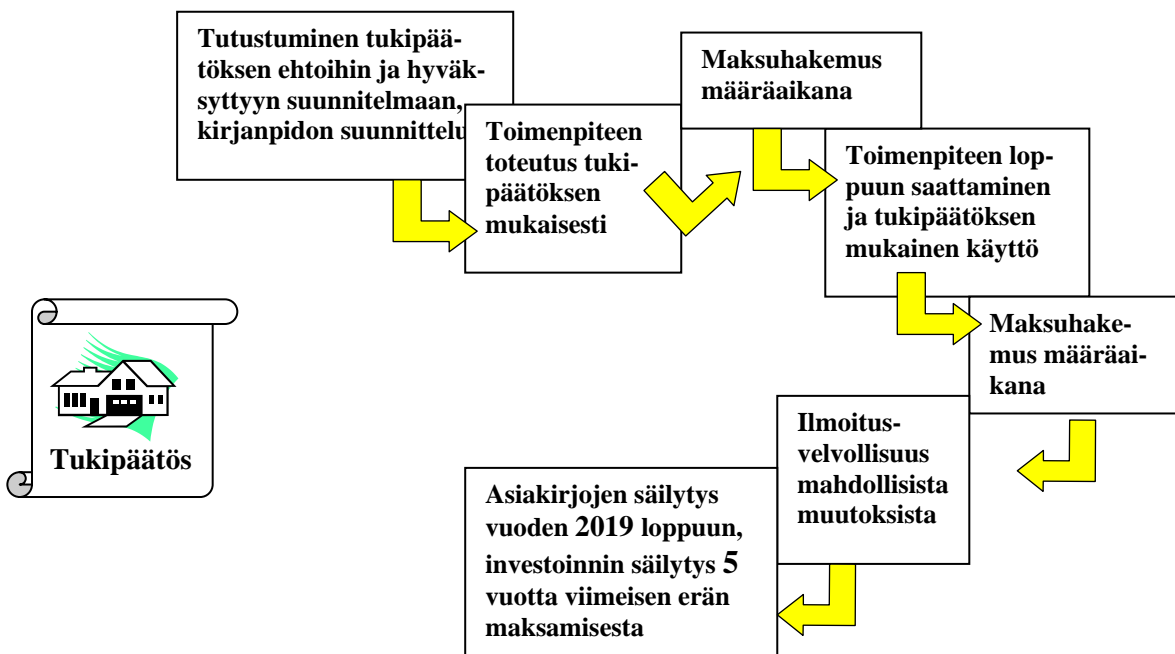
Toimenpiteen elinkaari

Toimenpide alkaa huolellisella suunnittelulla ja yritystukihakemuksen toimittamisella toimivaltaiselle TE -keskukselle tai paikalliseen toimintaryhmään. Kun TE -keskus tai toimintaryhmä on vastaanottanut tukihakemuksen, on toimenpide vireillä ja suunnitelman toteuttamisen voi jo aloittaa omalla riskillä. Jos on epävarmaa, onko hakemus toimitettu oikealle viranomaiselle, tulee asia varmistaa ennen toimenpiteen aloittamista.

TE- keskus antaa tukipäätöksen, jonka ehtojen mukaisesti hyväksytty suunnitelma tulee toteuttaa. Tukipäätökseen, sen ehtoihin ja asetettuihin erityisehtoihin tulee tutustua huolellisesti!

Tuen saajan tulee pitää tuettavasta toimenpiteestä kirjanpitoa, joka järjestetään osaksi tuen saajan kirjanpitoa. Tuettavan toimenpiteen kirjanpito tulee voida vaikeudetta tunnistaa ja erottaa tuen saajan muusta kirjanpidosta. Toimenpiteelle voi avata oman pankkitilin, jolloin tiliotteesta voidaan helposti todeta toimenpiteelle kohdistuvat maksutapahtumat.

Kuva 1. Toimenpiteen toteutuksen elinkaari

Tuen maksatusta voi hakea, kun toimenpiteen toteuttamisesta on syntynyt tukikelpoisia kustannuksia, jotka tuen saaja on maksanut. Tuen maksun ensimmäistä erää haetaan vuoden kuluessa tukipäätöksen antamisesta. Viimeistä erää tulee hakea neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä. Maksuhakemukseen tulee liittää laskut ja maksukuitit toimenpiteen toteutuneista kustannuksista.

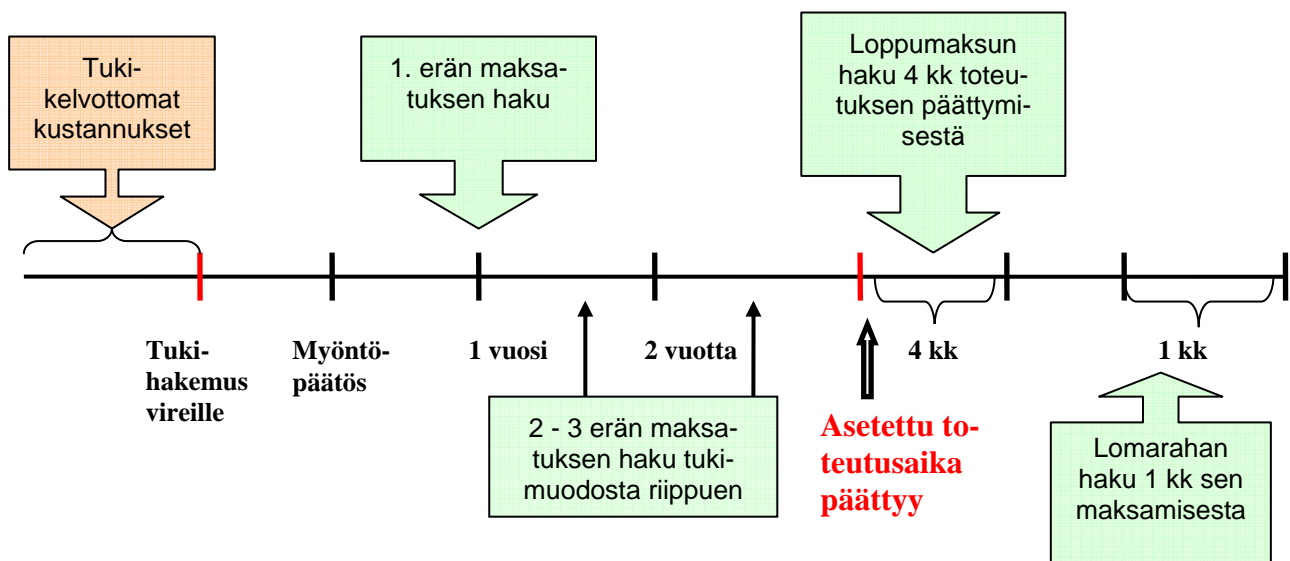
TE- keskus käsittelee maksuhakemuksen ja päättää tuen maksamisesta. Jos on kyse investoinnista, TE- keskus käy tarkastamassa investoinnin paikan päällä viimeistään ennen viimeisen erän maksamista. Tarkastuksen tarkoituksena on varmistaa, että investointi on toteutettu tukipäätöksen mukaisesti.

Tuen saajalla on velvollisuus ilmoittaa TE- keskukselle mahdollisista muutoksista toimenpiteen toteutuksessa. Toimenpiteen päättymisen jälkeen kaikki asiakirjat tulee säilyttää vuoden 2019 loppuun saakka mahdollisia tarkastuksia varten. Tuetut investoinnit tulee säilyttää viisi vuotta viimeisen tukierän maksatuksesta ja investointia on käytettävä tukipäätöksen mukaiseen tarkoitukseen.

Maksatuksen hakuajat

Monivuotisia sitoumuksia koskevissa toimenpiteissä tulee maksatusta hakea **vuosittain**. Ensimmäistä maksatusta on haettava vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Loppumaksua on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Kuva 2. Aikajana maksuerien hakemisesta

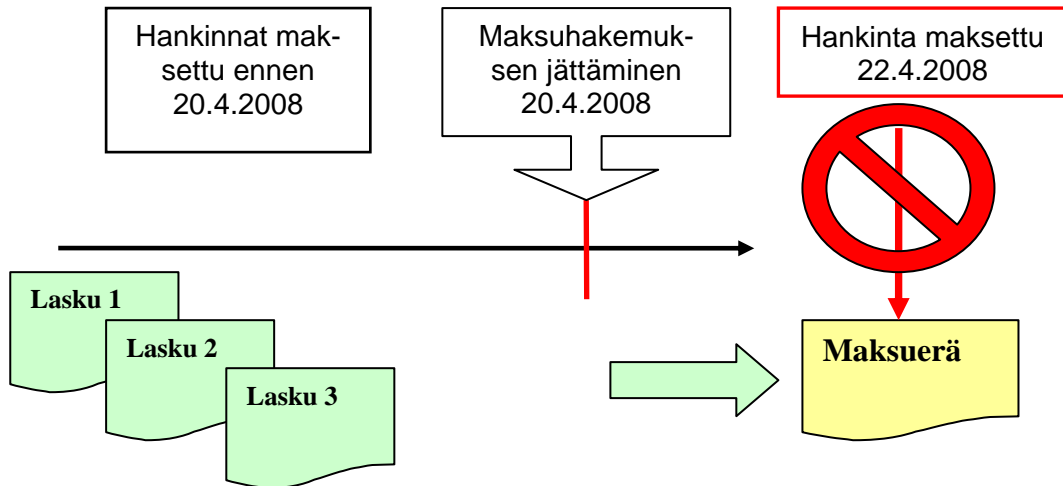
Toimenpiteestä aiheutuvat kustannukset

Toimenpiteen hyväksyttävät kustannukset liittyvät selkeästi toimenpiteeseen. Ne ovat toimenpiteen hyväksytyyn suunnitelmaan ja kustannusarvion mukaisia, kohtuullisia kustannuksia, **jotka ovat syntyneet tukihakemuksen vireille tulon jälkeen**. Tästä on poikkeuksena rakentamisen suunnittelukustannukset. Rakentamisen suunnittelukustannukset ovat tukikelpoisia vaikka ovat syntyneet ennen tukihakemuksen vireille tuloa.

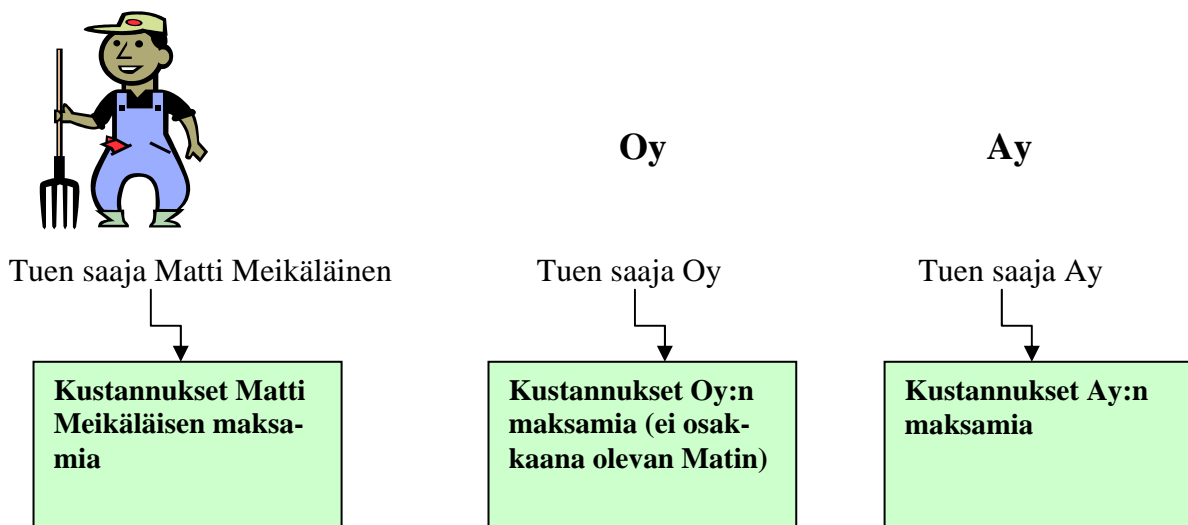
Maksatus tapahtuu jälkikäteen tukikelpoisia kustannuksia vastaan. Hankinnat tulee maksaa ennen maksuhakemuksen jättämistä. Kaikki hankinnat on maksettava ennen viimeisen maksuerän hakemuksen jättämistä.

Kustannusten on oltava tuen saajan maksamia ja puutavaran tai maa-aineksen tuen saajan kiinteistöltä otettua. Tuen saajan kustannuksista tulee olla asianmukaiset laskut ja tositteet, ja ne tulee olla selkeästi kirjattu kirjanpitoon.

Kuva 3. Hankinnat tulee maksaa ennen maksuhakemuksen jättämistä.

Kuva 4. Kustannusten oltava tuen saajan maksamia.

Tuen maksamisen edellytykset

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että

- tuen saaja on noudattanut tukipäätöksen mukaisia tuen ehtoja
- toimenpide on toteutettu
- lopullinen kustannus on maksettu
- meno on tuen saajan maksama tai puutavara tai maa-aines tuen saajan kiinteistöltä otettua
- tuettavista kustannuksista on yksilöity lasku ja tosite sen maksamisesta tai yksilöity kuitti

- meno perustuu hankinnan tai toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon
- toimenpide on toteutettu tukipäätöksessä edellytetyn tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla

Tukea ei makseta ennen kuin meno on kirjattu tuen saajan kirjanpitoon. Omaa puutavaraa käytettäessä on osoitettava, että sen käyttäminen ja arvo on otettu asianmukaisesti huomioon tuen saajan kirjanpidossa.

Maksamisen hakeminen

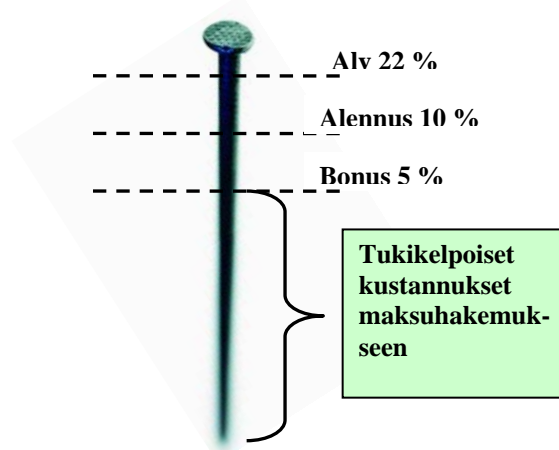
Maksuhakemus tehdään kirjallisesti tarkoitusta varten vahvistetulle lomakkeelle (Maaseutuviraston lomake nro 2315). Hakemukseen liitetään asiakirjat ja selvitykset kustannusten kohdentumisesta tuettavaan toimenpiteeseen sekä siitä, että kustannukset ovat toteutuneita ja lopullisia (esim. paperi- tai elektroniset kopiot laskuista, kuiteista, tositteista, tiliotteista, tilausvahvistuksista, tarjouspyynnöistä). Maksuasiakirjoista tulee käydä yksityiskohtaisesti ilmi suoritettu hankinta. Alkuperäiseen laskuun tai tositteeseen on kirjoitettava tai leimattava toimenpidenumero, esim. 123. Jo tilausvaiheessa voi tavaran tai hankinnan toimittajaa pyytää käyttämään toimenpiteen numeroa viitteenä asiakirjoissa.

Tukikelpoiset kustannukset

Tuki maksetaan tukipäätöksen ja hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Jos kustannukset poikkeavat tukipäätöksen mukaisista hyväksytyistä kustannuksista, tulee tuen myöntäjältä aina hakea muutospäätös. Muutoshakemus toimitetaan toimivaltaiselle TE -keskukselle tai, jos rahoitus on myönnetty paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, hakemus toimitetaan ko. paikalliselle toimintaryhmälle.

Maksuhakemukseen merkitään toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset. Kustannukset ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa, alennuksia ja bonuksia. Arvonlisäveron osuuden saa sisällyttää kustannuksiin vain, jos hakija ei saa niitä palautuksena takaisin.

Kuva 5. Esimerkki vähennyksistä

Yritystuen muodot

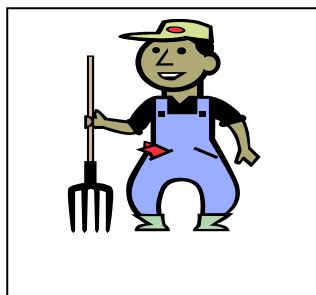
Käynnistystuki

Käynnistystukea maksetaan enintään kahta henkilötyövuotta vastaaviin palkkakustannuksiin. Työsuhde tulee olla:

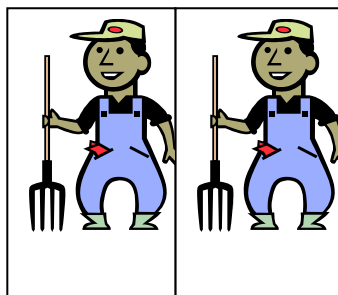
- vähintään 25 viikkotuntia
- kestoltaan vähintään kuusi kuukautta
- tarkoitettu pysyväisluontoiseksi

Tuen maksamisen perusteena ovat vähintään kuuden kuukauden palkkauskustannukset.

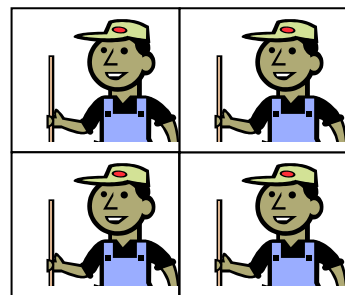
Kuva 6. Esimerkkejä kahta henkilötyövuotta vastaavasta työpanoksesta

1 työntekijä kaksi vuotta

2 työntekijää yhden vuoden

Neljä työntekijää 6 kuukautta

Tukikelpoisia kustannuksia ovat

- ✓ kohtuulliset ennakonpidätyksenalaiset palkat
- ✓ kohtuulliset luontaisedut, enintään verotusarvon määrään asti

Käynnistystuki maksetaan **vuosittain** enintään kahdessa erässä. Ensimmäistä maksusta on haettava viimeistään vuoden kuluttua tuen myöntämisestä. Loppumaksua on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Käynnistystuen loppumaksua on lomarahana osalta haettava kuukauden kuluttua lomarahana maksamisesta.

Maksuhakemukseen on liitettävä;

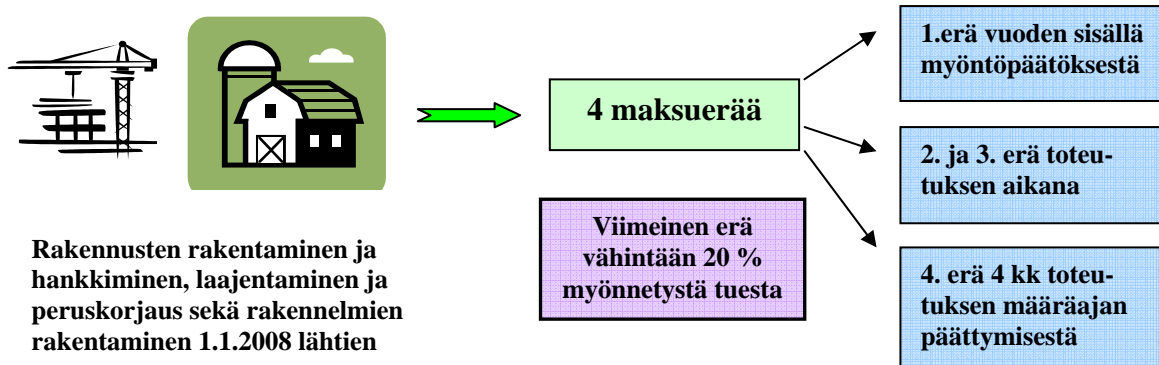
- jäljennös työsopimuksen tai muun selvityksen kohdasta, josta ilmenevät palkan suuruus ja sen perusteet
- selvitys lakisääteisten sivukulujen ja lomarahojen perusteesta ja maksamisesta

Rakentaminen ja rakennuksen hankinta

Rakennuksen rakentamiseen ja hankkimiseen, laajentamiseen tai peruskorjaamiseen myönnetty investointituki maksetaan enintään neljässä erässä. 1.1.2008 voimaan tulleen lainmuutoksen myötä myös rakennelmien rakentamiseen myönnetään tukea.

Monivuotisia sitoumuksia koskevissa toimenpiteissä tulee maksatusta hakea **vuosittain**. Ensimmäistä maksatusta on haettava viimeistään vuoden kuluttua tuen myöntämisestä. Toisen ja kolmannen erän maksatusta haetaan tarvittaessa toimenpiteen toteutuksen aikana. Viimeisen erän maksua (=loppumaksu) on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä. Viimeisen maksuerän tulee olla vähintään 20 prosenttia myönnetyn tuen määrästä.

Kuva 7. Maksuerien enimmäismäärä ja hakuajat rakennusinvestoinneissa

Rakentamisen suunnittelukustannukset ovat tukikelpoisia, vaikka ne olisivat syntyneet ennen tukihakemuksen vireille tuloa. Suunnittelukustannusten kulutositteet on liitettävä ensimmäiseen maksuhakemukseen.

Rakentamista koskevan maksuhakemukseen tulee liittää jäljennökset rakennuslupapäätöksessä edellytettyjen katselmusten pöytäkirjoista, kun katselmus on suoritettu. Maksuhakemukseen voi liittää valokuvia rakentamisen kohteesta, jotta toimenpiteen toteutuminen ja työn eteneminen on helpompi todeta. Viimeistään ennen viimeisen erän maksua TE- keskus käy tarkastamassa rakennusinvestoinnin paikan päällä.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimintaan tai kehittämistyöhön ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta. Jos tuetun investoinnin omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle tätä aikaisemmin, on tuen saajan ennen luovutusta hankittava siihen TE -keskuksen lupa.

Jos hankittu rakennus sijaitsee vuokramaalla, on maksuhakemukseen liitettävä jäljennös vuokrasopimuksesta ja vuokraoikeuden kirjaamisesta.

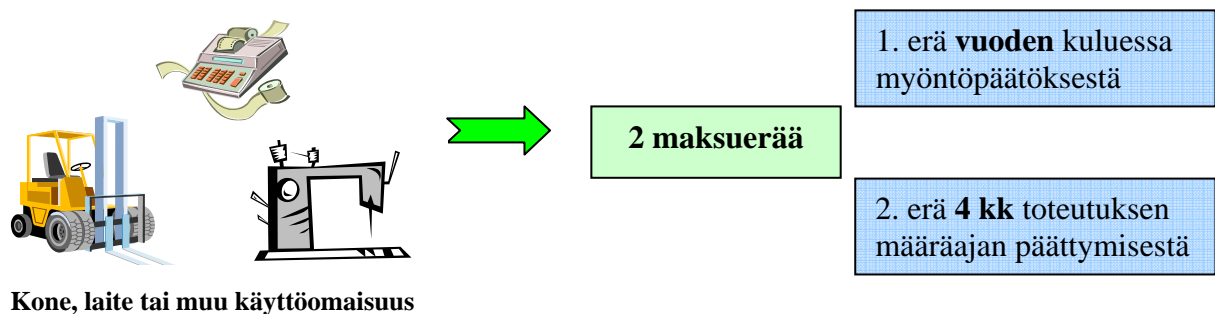

Koneiden, laitteiden ja muun käyttöomaisuuden hankinta

Koneen, laitteen, aineettoman omaisuuden tai muun käyttöomaisuuden hankintaan myönnetty tuki maksetaan enintään kahdessa erässä. Ensimmäistä maksatusta on haettava viimeistään vuoden kuluttua tuen myöntämisestä. Toisen erän maksua (=loppumaksu) on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Jos kone tai laite hankitaan käytettynä, on maksuhakemukseen liitettävä asiantuntijan arvio tai muu selvitys käytettynä hankitun koneen ja laitteen käyvästä arvosta, jäljellä olevasta käyttöiästä ja teknisistä ominaisuuksista.

Kuva 8. Maksuerien enimmäismäärä ja hakuajat koneiden, laitteiden ja muun käyttöomaisuuden hankinnassa

Viimeistään ennen viimeisen erän maksua TE- keskus käy tarkastamassa tuetun investoinnin paikan päällä.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimintaan tai kehittämistyöhön ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta. Jos tuetun investoinnin omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle tätä aikaisemmin, on tuen saajan ennen luovutusta hankittava siihen TE -keskuksen lupa.

Yrityksen kehittämistuki

Yrityksen kehittämistuki maksetaan enintään kahdessa erässä. Ensimmäistä maksatusta on haettava viimeistään vuoden kuluttua tuen myöntämisestä. Toisen erän maksua (=loppumaksu) on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

1. erä **vuoden** kuluessa myöntöpäätöksestä

2. erä **4 kuukautta** toteutuksen määräajan päättymisestä

Tukea ei makseta

- ❖ palkkoihin tai palkkioihin, jotka selvästi ylittävät alalla keskimäärin maksettavan tason

- ❖ myytäväksi tarkoitetun prototyypin kehittämismenoihin

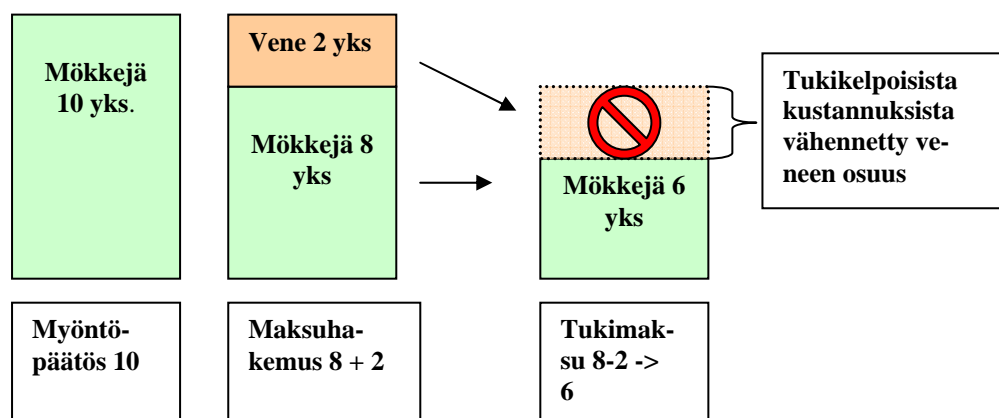
Jos toimenpiteen tukeen on hyväksytty palkkioita, tulee maksuhakemukseen liittää jäljennös sopimuksesta tai muusta asiakirjasta, jonka perusteella palkkio maksetaan.

Tukikelvottomat kustannukset

Maksuhakemukseen tulee merkitä vain tukipäätöksen mukaiset tukikelpoiset kustannukset. Jos haettujen kustannusten summa on yli kolme prosenttia suurempi kuin hakemuksen perusteella hyväksyttävä summa, hyväksytyistä kustannuksista vähennetään todettu ylitys ja siten tuen määrä pienenee (ns. 3 %:n sääntö) (Kuva 9).

Esimerkki: Tukea on myönnetty 10 yksikköä mökkien rakentamiseen. Mökkien rakentamisen jälkeen (= tukikelpoiset kustannukset) myönnettyä rahoitusta jäi käyttämättä 2 yksikköä. Tuen saaja päättää ostaa myönnetyllä rahoituksella veneen, jota ei mainita tukipäätöksessä. Tällöin veneen hankintakustannukset eivät ole tukikelpoisia, ja veneeseen käytetyt 2 yksikköä vähennetään hyväksytyistä mökkien rakentamiskuluista (8 yks), jolloin tuen maksun suuruudeksi muodostuu 6 yksikköä.

Huom. Tukipäätöksellä myönnetty rahoitus on käytettävä tukipäätöksen mukaisesti. Tuki ei ole tuen saajan vapaasti käytettävissä!

Hankintojen kilpailuttaminen

Tuen maksamiseksi esitetään selvitys siitä, että meno perustuu hankinnan tai toimenpiteen tavanomaiseen ja kohtuulliseen hintatasoon. Tukipäätöksessä edellytetään, että toimenpide toteutettava kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Yli 3 000 euroa maksavista hankinnoista tai toimenpiteistä on pyydettävä vähintään kolme tarjousta. Enintään

3 000 euron arvoisissa pienhankinnoissa on selvittävä paikkakunnan tavanomainen hintataso esimerkiksi puhelimitse. Tarjouspyynnöt ja hintatiedustelut on dokumentoitava esim. Maaseutuviraston lomakkeelle nro 2310 ja säilytettävä toimenpiteen muiden asiakirjojen tapaan. Selvitys, mikä tarjotuista tai vertailuista vaihtoehdoista valitaan, tulee myös dokumentoida.

Maksuhakemuksen liitteet

Maksuhakemukseen on liitettävä seuraavat selvitykset ja jäljennökset asiakirjoista:

- ✓ Jäljennökset meno- ja maksutositteista maksuhakemuksen ajanjaksolta (laskut, käteiskuitit, muut tositteet)
 - muistettava numeroida menotositteet
 - jäljennökset myös lähetyslistoista sekä muista laskujen liitteistä
- ✓ Selvitys yksityisen ja muun julkisen rahoituksen toteutumisesta (tiliotteet)
- ✓ Kirjanpidon ote toimenpidettä koskevasta pää- ja päiväkirjasta (myös sähköisestä kirjanpidosta)

Huom. Muistettava kirjanpitäjän allekirjoitus!

- ✓ Tilintarkastuskertomus viimeisimmästä tilintarkastuksesta
- ✓ Selvitys miten ostopalveluiden tai hankintojen tavanomainen hintataso on selvitetty
 - selvitys tarjousten pyytämisestä ja vertailusta, tai
 - selvitys paikkakunnan tavanomaisen hintatason vertailusta

Palkkakustannukset:

- ✓ palkanmaksutositteista, joista ilmenee työskentelyajanjakso sekä palkan suuruus ja sen perusteet
- ✓ selvitys palkkauksen sivukulujen ja lomarahojen määräytymisestä ja maksamisesta
- ✓ Palkkiot: jäljennös sopimuksen tai muun asiakirjan kohdasta, jonka perusteella palkkio maksetaan
- ✓ Matkakustannukset: toimenpiteen toteuttajan hyväksymä matkalasku, josta ilmenee matkan tarkoitus. Ulkomaanmatkoilta ja opintomatkoilta on esitettävä lisäksi matkan ohjelma ja matkaraportti
- ✓ Asiantuntijan arvio tai muu selvitys käytettynä hankitun koneen ja laitteen käyvästä arvosta, jäljellä olevasta käyttöiästä ja teknisistä ominaisuuksista
- ✓ Jäljennös vuokrasopimuksesta ja vuokraoikeuden kirjaamisesta, jos hankittu rakennus sijaitsee vuokramaalla

Jos toimenpiteeseen liittyvät laskut ja muut kustannuksia koskevat asiakirjat on arkistoitu sähköisesti, ei tositteita tarvitse tulostaa, vaan ne voidaan toimittaa sähköisessä muodossa TE- keskukselle.

Maksuhakemuksen toimittaminen

Maksuhakemus toimitetaan tuen myöntäneelle viranomaiselle (Työvoima- ja elinkeinokeskus) tai jos tuki on myönnetty paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, maksuhakemus toimitetaan paikalliselle toimintaryhmälle. Ennen hakemuksen toimittamista tulee aina tarkistaa, että tarvittavat liitteet ja selvitykset sekä allekirjoitukset ovat mukana.

Huom! Hakemuksen allekirjoittajalla tulee olla virallinen nimenkirjoitusoikeus

Maaseutuviraston internet -sivuilla on oma, maksuhakemuksia koskeva sivusto (<http://www.mavi.fi/fi/index/maaseudunrahoitus/maksuhakemus.html>). Tälle www-sivulle on koottu tuen hakijan avuksi lomakkeita ja ohjeita maksuhakemuksen tekoon sekä malleja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

Selvitys kehittämistoimenpiteen edistymisestä

Jos tukea on myönnetty yrityksen **kehittämistoimenpiteeseen**, tulee tuen saajan esittää edistymisraportti TE -keskukselle maksuhakemuksen yhteydessä. Raportissa tarkastellaan kyseisen maksatuskauden toimenpiteitä, resursseja, kustannuksia ja rahoitusta suhteessa tukipäätöksellä hyväksytyyn suunnitelmaan.

Yritystukien seurantatiedot

Yritystukien seurantatiedot on annettava Maaseutuviraston lomakkeella nro 2305ind (yritystuen indikaattorilomake), joka on tarkoitettu toimenpiteen vaikuttavuuden seurantaan. Seurantatiedot toimitetaan tuen myöntäjälle (TE -keskukselle tai toimintaryhmälle) investoinnin tai muun toimenpiteen päätyttyä, viimeistään viimeisen maksuhakemuksen yhteydessä. Jos toimenpiteen julkisen tuen määrä on yli 5 000 euroa, seurantatiedot on annettava lisäksi 2 vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta. Tuen saaja on myös velvollinen tarvittaessa vastaamaan arviointikyselyihin.

Asiakirjojen säilyttäminen

Tuen alaisen toimenpiteen asiakirjat tulee säilyttää vuoden 2019 loppuun mahdollisia jälkitarkastuksia varten.

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat tehdä tarkastuksia tuen saajan luona.

Työvoima- ja elinkeinokeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen saajalta takaisin virheellisesti tai perusteetta maksetun tuen.

Lopuksi

Tuen hakijan maksuhakemusmuistilista

1. Suunnittele toteutettava toimenpide huolella: keskustele tuen myöntäjän kanssa toimenpiteen tukikelpoisista kustannuksista ja luettele ne toimenpidettä koskevassa suunnitelmassa (riskinä on 3 %:n sanktioseuraamus, jos toteutus ei ole tukipäätöksen mukainen). Toimenpiteen tulee olla sellainen, että kohdassa 7 mainittu viiden vuoden säilytysvelvollisuus on mahdollista toteuttaa.
2. Suunnittele kirjanpidon kustannuspaikat ja tilit toteutettavien toimenpiteiden mukaisesti ja kustannusten vienti kirjanpitoon.
3. Lue tukipäätös, sen ehdot ja asetetut erityisehdot huolella. Tukipäätös ohjaa tuen saajan toimintaa ja toimenpiteen toteuttamista sekä maksamisen toimeenpanoa. Tarkasta tuen myöntäjältä, jos epäselvää (mielellään kirjallinen vahvistus).
4. Toteuta toimenpide tukipäätöksen mukaisesti.
5. Liitä maksuhakemukseen kuitit ja muu aineisto toimenpiteen tukipäätöksen mukaisesta toteuttamisesta.
6. Valmistaudu mahdolliseen paikan päällä tehtävään tarkastukseen
 - i. alkuperäiset kuitit ja muut asiakirjat vastaavat maksuhakemukseen liitetyjä jäljennöksiä.
 - ii. anna tarvittaessa lisätietoja, täydennä pyynnöstä hakemusta.
7. Tuetun investoinnin kohdetta ei saa käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimintaan tai kehittämistyöhön ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta. Jos tuetun investoinnin omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle tätä aikaisemmin, on tuen saajan ennen luovutusta hankittava siihen TE-keskuksen lupa.

Huom. Huolellisesti täytetty hakemus ja tarvittavat liitteet nopeuttavat maksuhakemuksen käsittelyä!